

Памяркуем ?

На 16,7 працэнта скараціўся аб'ём экспарту ў Расію прадукцыі беларускага аграпрамысловага комплексу

Па інфармацыі Міністэрства
статыстыкі і аналізу Беларусі,
аб'ём экспарту прадукцыі бела-
рускага аграпрамысловага ком-
плексу ў Расію за 9 месяцаў гэта-
га года скараціўся на 16,7 пра-
цэнта ў параўнанні з аналітычным
перайманам мінулага года і склаў
192,8 мільёна даўлаў ЗША.

Нестабільнасць курсу бела-
рускага і расійскага рубля пры-
вядла да павелічэння аб'ёму бар-
тэрных аперацый. Іх доля ў экс-

парце беларускай прадукцыі ў
студзені-верасні 1998 года скла-
ла 48,5 працэнта супраць 48,3
працэнта ў студзені-жніўні.
Найбольшую ўдзельную вагу ў
агульным аб'ёме бартэрных апера-
цый складаюць малакапрадукты
(24,6 працэнта), мяса і мяса-
прадукты (15,3 працэнта), яўкі
(7,6 працэнта), кандытарскія вы-
robы (6,5 працэнта).

Дзмітрый УЛАСАЎ.

3 назначэннем!

Прэзідэнт Беларусі Аляк-
сандр Лукашэнка разгледзеў кад-
равыя пытанні.

Як паведамілі з прас-службы
Прэзідэнта, указамі, кіраўніка
дзяржавы назначаны:
Пяпкоў Аляксандр Андрэ-
евіч — намеснікам прэм'ер-
міністра Рэспублікі Беларусь;
Рахманко Віктар Рыгоравіч —
начальнікам Беларускай чы-
гуны.

***

Рахманко Віктар Рыгоравіч
нарэзідзе ў 1953 годзе, беларус.
У 1980 годзе закончыў Беларускі
інстытут інжынераў чыгуначнага
транспарту. Працоўную дзей-
насць пачаў з пасадзі памочніка
машыніста, затым
працаваў дэжурным па станцыі
Баранавіцкага аддзялення Бела-
рускай чыгуны. Працаваў пазы-
ным дыспетчарам, галоўным
інжынерам, а затым начальнікам

станцыі Баранавічы — Цэнтраль-
ная. З 1994 г. — начальнік Бара-
навіцкага аддзялення Беларускай
чыгуны.

З'яўляецца заслужаным ра-
ботнікам транспарту Рэспублікі
Беларусь. Са студзеня 1997 г. —
член Савета Рэспублікі Нацыя-
нальнага сходу Рэспублікі Бела-
русь.

***

Прэзідэнт таксама даў згоду
на назначэнне:

Дражына Уладзіміра Несе-
равіча — намеснікам старшыні
Мінскага аблвыканкома;
Крупяца Леаніда Фёларавіча
— старшынёй Нясвіжскага рай-
выканкома;

Юркевіча Аляксандра Івана-
віча — старшынёй Пружанскага
райвыканкома.

Эксперимент

Беларускі аўтобус з "гармонікам"

Першы сабраны на Мінскім
аўтазаводзе МАЗ-105 выходзіць
працаваць на сталічныя паса-
жырскае маршруты. Дагавор аб
эксперыментальнай эксплуата-
цыі беларускага аўтобуса з "гар-
монікам" ужо заключаны паміж
вытворцам і гарадскім прадпры-
емствам "Мінскпасажыратранс".

Як паведамілі спецыялісты
прадпрыемства, на гэтую мадэль
ускладаюцца асаблівыя надзеі.
Менавіта такія аўтобусы транспар-
тнікі хацелі б мець у неабход-

най колькасці ўжо ў самы
бліжэйшы час. І ўсім вельмі хо-
чэцца верыць, што МАЗ-105
апрадае спадзяванні. Дарэчы,
такія ўпэўненасці грунтуцца
перш за ўсё на тым, што іго па-
пярэднік — мадэль МАЗ-104 —
вельмі добра зарэкамендаваў
сёбе. Што датычыць аборачы-
касці, то яны гатовы ў недалёкай
будучыні разгарнуць серыюную
вытворчасць "гармонікаў" з тэм-
пам выпуску аднаго аўтобуса ў
суткі.

Ташыяна СМІРНОВА.

Сувязі

У "Стамбул" — на вячэру і абед

Усё больш устойлівыя дзяр-
жаўныя сувязі Беларусі і Турцыі
дэлава людзі з абедзвюх краін
паспяхова палмацоўваюць сува-
зямі эканамічнымі. Які прыклад
таго — адкрыццё ў Мінску, у
кінатэатры "Мір", першага кафе-
рэстарана турэцкай кухні.

Адміністрацыя Партызанска-
га раёна Мінска пайшла насу-
страч жаданню турэцкага прад-
прыемніка Зейнала Абдзіна
Семюша ўкладзіць ўласныя
сродкі ў арганізацыю прадпры-
емства харчавання ў беларускай
сталіцы. Затраціўшы немалыя
грошы на рамонт памішкання і
закупку абсталявання, замежны
гаспадар "Стамбула" (так называ-
лі новы рэстаран) не мае намеру ад-
разу ж атрымаць вялікі прыбы-
так. Паводле яго слоў, на абед і
вячэру прыісці могуць тыя, у
каго даходы сярэднія і нават

ніжэйшыя за сярэднія, карэйскіх
кажучы, у каго хапае грошай на
білет у кіно. Прадукты на кухні
рэстарана маюць намер выка-
рыстоўваць толькі беларускія, за
выключэннем хлеба што спецыя-
льна дазваляюць рабочыя месці ства-
рае новае прадпрыемства. Нават
адзін з павараў — беларус, і яму
яшчэ трэба будзе павучыцца сак-
рэтам нацыянальнай кухні ў
свайго турэцкага калегі.

"Стамбул" ужо прымае пер-
шых наведвальнікаў. На яго ўра-
чыстым адкрыцці аташэ Пасоль-
ства Рэспублікі Турцыя ў Бела-
русі пан Бюлент Гюрэ адзначыў,
што ў канкрэтным супра-
дзействе нашых краін упор
робіцца на тое, што збліжае ту-
рэцкі і беларускі народы.

БелТА.

Крымінал

Таксіста — забілі, машыну — укралі

У дзень святкавання чарговай
гадавіны Кастрычніка была
прышпіла ў адну з брэсцкіх
семеяў, галава якой займаўся
прыватным аўтапрамыслом. Выпа-
дкова прахожы знайшоў яго
мёртвам у лясным масіве каля
пасёлка Фруктовы Кобрынскага
раёна.

Як паведаміў кіраўнік прас-
службы Брэсцкага УУС Віктар
Басілеўскі, дваццаціп'яцігадовы
прыватны таксіст быў забіты вы-
стрэлам у галаву. Пакуль толькі
выядаю, што яшчэ 3 лістапада ён
пасадзіў у свой аўтамабіль на
Брэсцкім аўтазаводзе двух паса-
жыраў і павёз іх у невядомым на-
прамку. Пасля гэтага яго ніхто не
бачыў. Аб тым, што прапаў муж,
жонка паведаміла ў органы
міліцыі 6 лістапада. Дарэчы,
яго аўтамабіль "Аўдзі-100" з
дзяржаўным нумарам "39-60
ІІІ" пакуль што не знойдзены.
Па факце гэтага забойства ўзбуд-
жана крымінальная справа, і
цяпер аперацыйнікі, звяр-
нуўшыся за дапамогай да на-
сальніцтва, вядуць актыўныя
пошукі злачынцаў і ўкрадзенага
аўтамабіля.

Іван КУКА.

Трагедія

"Хонда" не ўстаяла перад "Волгай"

Адразу чашыра расіян знайшлі
сваю смерць на аўташлясе ў Дуб-
ровенскім раёне. Не ўлічыў ула-
дальнік інашмаркі "Хонда" харак-
тар мокрай дарогі, калі ехаў з жон-
кай і двума малымі сынамі.
Яго занесла на сутрэчную паласу,
па якой ехалі насустрач на
"Вользе" муж і жонка — расійскія
пенсінеры. Ад абодвух машын
засталіся толькі кучы металу, а ў
жывых пашчынціла застала 7-га-
доваму сыну віноўніка аварыі і ба-

булі з інаш машыны. Іх прышлі-
сё адправіць у бальніцу з
цяжкімі траўмамі.

Тым часам абстаноўка на аўта-
дарогах Віцебшчыны застаецца
нальзайчай трывожнай. Практыч-
на не бывае такога дня, каб не
абыйшліся без смертнага выпадку.
Яшчэ больш небяспечна стала
на дарогах зараз, калі пачаўся
зімовы перыяд эксплуатацыі
тэхнікі.

Уладзімір ШЫТАЎ.

Ну и ну!

Будет ли на Беларуси "дермное дело"?

Первую годовщину своей де-
ятельности 10 ноября 1998 года
Харты'97 отметили пикетом в
Минске на площади Якуба Коласа.
Активисты Харты'97 вышли с
двумя лозунгами: "Лукашенко —
в отставку" и "Диктатура —
гówno!"

Если к первому плакату ми-
лиция отнеслась спокойно, то
второй в стражей порядка вызвал
беспокойство. Активистам Харты'
97 было предложено свернуть
плакат, поскольку, по их мнен-
ию, одно слово на нем является
оскорбительным... для граждан.

Валерий АЛЕКСЕЕВ.

Редакция газеты "НАРОДНАЯ ВОЛЯ"
П Р И Г Л А Ш А Е Т
к взаимовыгодному сотрудничеству
МЕНЕДЖЕРОВ
по
РЕКЛАМЕ

Основные требования к кандидатам:
— объем работ, инициативность, коммуникативность.

Наши предложения:
— 20% от стоимости заказа, графическая поддержка, возможность зачисления в штат.

Телефоны для справок: (017) 229-29-04, 229-29-06.

Дзяржавы Садружнасці вырашаюць праблемы неплацяжоў

Пры ўдзеле старшыні Дзяр-
жумы Расійскай Федэрацыі Ге-
назая Сельзьева сёння і з'яўра ў
Мінску пройдзе навукова-прак-
тычная канферэнцыя "Аб выра-
шэнні праблемы неплацяжоў і
выкананні маёмасных абавяза-
цтваў у галёва-эканамічных
адносінах краін СНД". Яе аргані-
затарамі выступілі канцэрн "Бел-
рэсурсы" і кардынальны савет
некамерцыйнага партнёрства
міжрэгіянальнага агенства іта-
гранцы і развіцця Расійскай Фе-
дэрацыі. Для ўдзелу ў рабоце
канферэнцыі запрошаны прадста-
ўнікі парламентаў, урадаў, дзе-
лавых колаў банкаўскай сферы,

страховых, лізінгавых кампаній
дзяржаў — у дзельніцы СНД,
кіраўнікі васьмі міжрэгіянальных
асацыяцый Расійскай Федэра-
цыі.

У такім прадстаўнічым скла-
дзе ўдзельнічаюць будучыя выправа-
ны механізмы прававога забяспя-
чэння і стварэння інстытутаў,
зольных вырашаць праблему
неплацяжоў паміж суб'ектамі
гаспадарчага права. А канчатко-
вым вынікам канферэнцыі будзе
стварэнне эфектыўных эканаміч-
ных адносін паміж краінамі
СНД.

БелТА.

Працягваецца падпіска на першую палову 1999 года.

**Вы — з "Народнай воляй",
"Народная воля" — з Вамі!**

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Независимая экспертиза

Ярослав РОМАНЧУК

Выживем?

В конце октября Министер-
ство труда приняло постановле-
ние №87 "О минимальных по-
требительских бюджетах для раз-
личных социально-демографи-
ческих групп населения". Дан-
ный документ утверждает сред-
недушевные минимальные потре-
бительские бюджеты на месяц.
По сравнению с ценами июня
бюджеты различных социально-
демографических групп выросли
якобы на 19,4—31,5 процента.
Это, конечно, случилось на бу-
маге. События же реальной
жизни печально известны каждо-
му. Белорусский рубль потерял
почти 500 процентов своей стои-
мости, цены с начала года вырос-
ли более чем на 200 процентов.
Правительство повысило мини-
мальную зарплату на 40 процен-
тов. В результате граждане вме-
сто обещанного повышения дохо-
да вынуждены отнимать у него
еще 15 процентов. А на бума-
ге — рост реальных доходов
более чем на 1/3. Получается как
в том анекдоте: "Отдай ты бу-
дешь верить своим бестыжым
глазам, а не любимой жене". В
качестве неверной жены высту-
пает правительство.

Согласно документу Минтру-
да, для семьи из четырех человек
установлен бюджет в три ми-
ллиона 775 тысяч 800 рубль. В
принципе, данная цифра не
имела бы никакого значения,
если бы ее не учитывали в расче-
те минимальной зарплаты. От
нее "пляшут" многие социаль-
ные показатели. Если правитель-
ство решило, что эта сумма опре-
деляет размер зарплат миллио-
нов граждан Беларуси, то ее фор-
мальное увеличение означает
улучшение уровня жизни. Если
использовать официальную рас-
кладку основных статей, то на се-
годняшний день, среднедушевой
месячный бюджет составляет
почти 24 доллара США. На пита-
ние идет 14 долларов, на одежу,
белье, обувь — 4,4, на предметы
кудыбыта и хозяйствования —
1,7, предметы санитарии, гигие-
ны, лекарства — 0,9, жилье и
коммунальные услуги, положе-
ют один доллар, бытовые услуги
и транспорт — 1,1. Все эти
суммы — на 4 человека. Покажи-
те мне среднеэкономического бела-
руска, который может пропитать-
ся 3,5 доллара в месяц. В день
он должен кормить 12 дол-
ларов, что по рыночному курсу со-
ставляет 19,200 белорусских руб-
лей.

По данным Минтруда, бюджет
студентов, пенсионеров, детей, мо-
лодой семьи с двумя детьми еще
меньше. Если бы не было серой
экономики и натурального обмена
между городом и деревней, то мы
могли бы сказать: нормы питания
белорусов в конце 90-х опасно при-
близились к продовольственным
нормам осадного Ленинграда. Но
это еще не самое печальное и лише-
мерное в официальной статистике.
Прожиточный минимум в сентяб-
ре составил два миллиона 265
тысяч 69 белорусских рублей, или
14 долларов. Если принять офи-
циальную раскладку по статьям, то
человек в Беларуси может выжить
только питанием на 2,2 доллара в
месяц или на 7 центов в день, что
составляет 11,200 белорусских руб-
лей. Данной суммы не хватит даже
на три стакана чая без сахара по
ценам самой дешевой столовки.
Экономисты, ответственные за
калькулирование потребительских
корзин, очевидно, берут цены го-
довой давности и сегодняшнюю
номинальную зарплату. Для них
существуют строгие методики расче-
та. Неважно, что они сильно ото-
рваны от реальной жизни. Каждая
экономическая модель имеет кон-
цепцию прожиточного минимума.
Предлагаю в качестве проек-
та выделить три группы ответст-
венных работников министерств и
ведомств. Первая группа в течение
полугода будет получать только
прожиточный минимум, вторая
минимальный потребительский
бюджет, третья — среднеэкономиче-
скую зарплату. Участникам экс-
перимента нужно поощрять боль-
шие премии, если они не
будут использовать дополни-
тельные источники дохода. Исходя из
сложившейся экономической си-
туации, проект немного неуман-
ный, но это, пожалуй, единствен-
ный способ заставить чиновников
задуматься о моральности и ра-
циональности проводимой ими
же политики.

На фоне лютых страшных по-
казателей "радует" размер средней
номинальной зарплат, которая на
23,5 процента выше минималь-
ного потребительского бюджета и
составила в сентябре четыре мил-

лиона 663 тысячи 600 рублей,
или 29 долларов. С июля имеет
место устойчивая тенденция
снижения реальной заработной
платы. В сельском хозяйстве
(17,5 доллара), здравоохранении,
образовании, физкультуре и
спорте, социальном обеспече-
нии, культуре номинальная зар-
плата ниже минимального потре-
бительского бюджета. Государст-
во выступает монопольным ра-
ботодателем в этих социально
чувствительных сферах. Оно
несет ответственность за полити-
ку оплаты труда. Неважно смах-
нули парадигм с социализирован-
ного лозунга Кеннеди "Не спра-
шивай, что дала тебе страна,
спроси себя, что ты дал стране".
С таким уровнем оплаты труда
неумудрено, что учителя падают в
голодные обмороки и донашивают
последние нарядные одежды,
колхозники безвозмездно воруют
все, что плохо лежит, а масте-
стры и врачи без дополнительной
платы даже перевязку не сдела-
ют. Неважно одна моя знакомая
рассказывала ужасающую слу-
чай, когда в одной из больниц
Могилевской области пенсио-
нерку заставили покупать гипс.
Ее подруге, тоже пенсионерке,
пришлось ехать за гипсом в
Минск.

Я противник иждивенчества и
получения от государства бесплат-
ных подзачетов, но требовать отда-
чи от граждан надо лишь тогда и
лишь после того, как государство
экономило, а не в случае
экономического кризиса. В ру-
ках граждан, предоставило возмоз-
можность им самим распоряжаться
ресурсами и провалить их по сво-
бодным ценам без посредничества
чиновника. Зависимость государства от
пенсии, а также других социаль-
ных категорий, перекладывая
государство имеет обязательства,
являясь составной частью частно-
го свободного рынка. Здесь нет
никакого противоречия. У нас же
получается, что государство дейст-
вует, как прапорщик в Советской
армии, отдавая приказы солдатам:
"Поблизе казарм, отстраним
машину, приготовьте обед.
Меня не интересует, как вы будете
это делать". Ясно, что под страхом
оказаться на "тубе" солдаты начнут
воровать друг у друга или у граж-
данских, а прапорщик со спокой-
ной душой получит возможность
"закрыть на замок" то, что в прин-
ципе, положено солдатам. В каче-
стве компенсации прапорщик за-
крывает глаза и на дезовину, и на
самовольки, и на моральное разло-
жение коллектива. К сожалению,
то же самое происходит в обществе.
Право человека на жизнь — это
пустая фраза без права человека на
собственность. Право частной
собственности — это пустая фраза,
если человек не может свободно
распоряжаться ею исключительно
по своему усмотрению. Как про-
стоному белорусу при 80-процентной
господствующей обеспеченности
свое право на жизнь и еще спраши-
вать: "А что я могу сделать для
своей страны?" Если бы только
принималось нормативный подход к
экономике, то непременно полу-
чился так, что требовать от нас
имя государства будут гораздо
больше, чем вам позволяют требо-
вать от него.

Экономическая наука не долж-
на оперировать административны-
ми нормами потребления, бере-
жения и инвестирования, потому
что их нет в реальной жизни. Один
римский император хотел, чтобы
человечество была одна шель
— легче будет петлю набросить. Бе-
камы люди смеются с него. Но, к
сожалению, чиновники многих стран
сметаются последними. Они научили
людей объединяться, жить по нор-
мам. Они нашли волшебное слово
— коллективизм. Как писала фи-
лософ рыночной экономики Айн
Рэнд: "Они бросили монету Орел
— коллективизм. Решаю — коллек-
тивизм. Отдай душу обществу или
отдай её своему дилеру. Кому удо-
бно, только отдай".

Не поддавайтесь магии боль-
ших чисел и непонятных просто-
му человеку макроэкономиче-
ских показателей. Приземлите
экономику до уровня вашей кон-
кретной жизни и на этом осно-
вании делайте вывод, стало ли вам
лучше жить. Преломление реаль-
ности через собственный кошелёк
— это лучший способ провер-
ки любой экономической поли-
тики. А прожиточные миниму-
мы, минимальные потребитель-
ские бюджеты, наборы продук-
тов для выживания давно не яв-
лялись факторами экономики,
и, скорее, факторы политики и
психологии.

Надвор'е

13 і 14 лістапада на тэрыторыі рэспублікі захавалася воблачнае
надвор'е, невялікі снег. Вечер усходні, 5—10 м/с. Тэмпература па-
ветра ўначы —4,—9, пры працягненні да —14; узровень —0...—5.

Прабачце, калі ласка

Прамаргалі...

Сапраўды, мы прамаргалі — у нумары за 10 лістапада надрука-
валі беларускамоўную зямку "Названы пераможцы конкурсу ма-
ладых выканаўцаў міжрэгіянальнага фестывалю "Залаты шпільер" без
"у" нескладовага ў загалоўку і тэкście.

Адбылося гэта, вядома, 3-за неўважлівасці супрацоўнікаў адпа-
ведных рэдакцыйных службаў, якія, гаворачы на тэхнічнай мове, не
"пракантэравалі" тэкст. Вываляты панеслі сур'ёзнае пакаранне.
Прыносім чытачам прабачэнне.

Рэдакцыя.

Мнение

Позиция "Позиции"

Странная передача, выходящая по понедельникам, существует на белорусском радио. Это — "Позиция". Ее ведущий Евгений Богодзьма приглашает для беседы политологов, экономистов, ученых, причем исключительно таких, в словах которых так и сквозит ностальгия по прошлому или у которых с логикой не все в порядке. В общем, у всех одно единственное мнение, никакого разнообразия.

В одной из передач какой-то политолог верно отметил основные признаки тоталитаризма: господство государства над всеми сторонами жизни общества, насилие, уничтожение демократических прав и свобод личности. Однако тут же без зазрения совести заявил, что все эти признаки есть в России, а Беларусь, мол, демократическое государство. Если бы так!

События, происходящие в Беларуси, как раз свидетельствуют о том, что здесь все более явно выступают черты тоталитарного государства, живущего не по законам и Конституции (хотя бы с изменениями и дополнениями), принятыми на так называемом референдуме (1996 года), а по указам и декретам, цель которых одна: посеять в душах людей страх. Страх потерять работу, страх быть арестованным, если участвовал даже в разрешенном властями митинге, страх перед завтрашним днем, потому что не успела повыситься минимальная зарплата, а цены уже давно определили это повышение.

Разве не такое господство государства над всеми сторонами жизни общества является собой проект декрета президента об усилении исполнительской дисциплины, "всенародное" обсуждение которого проходило в прошлый год в стране? Многие жители Беларуси задаются вопросом: зачем этот декрет, если существует Кодекс законов о труде, регламентирующий порядок приема на работу, поощрения и наказания работника, его увольнения и многие другие аспекты трудовых отношений?

Или вот образец лицемерия тоталитарного режима. На эту же сессию так называемой Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь вынесен вопрос "О проекте Закона Республики Беларусь "О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Беларусь". На первый взгляд ничего удивительного здесь нет: мало ли какие изменения и дополнения, продиктованные жизнью, необходимо внести в законодательные акты? Но главное заключено в

скобках к этому вопросу: речь пойдет о защите чести и достоинства президента. Оказывается, честь и достоинство президента необходимо защищать законом, а других граждан можно преспокойно оскорблять, называть "выжившими блохами", "жульем", "алкоголиками и пьяницами" и т.п. (что и делается фактически изо дня в день совершенно безнаказанно). Причем уничижительно отзывается о своем народе не кто иной, как сам народный президент, честь и достоинство которого необходимо будет защищать в законодательном порядке.

В одной из передач Богодзьма договорился до того, во что, я думаю, он и сам не верит: будто американское общество не имеет будущего. Выходит, он вполне солидарен с известным трудом, написанным в начале века классиком марксизма "Империализм как высшая стадия капитализма", в которой автор утверждает: "Империализм — это загнивающий, умирающий капитализм". Но вот "солидария" ли с этим рассуждением реальная жизнь? Думаю, ответ ясен даже Богодзьме, только он не признается в этом.

Безработные американцы, живущие при "умирающем капитализме", получают пособие по безработице, намного превышающее среднюю месячную зарплату жителя Беларуси. Какова же тогда зарплата работающих американцев? "Погнать" бы в таком обществе нашему народу некоторое время! Но для этого нужно строить не "рыночный социализм" по декретам и указам, а общество, подчиняющееся экономическим законам. Штрафами и страхом перед наказанием экономикой не вывести из кризиса, ее можно окончательно "запустить", что и делается сейчас, причем очень успешно.

У приглашенного на одну из радиопередач профессора звучала явная ностальгия по прошлому, когда он за государственный счет мог побывать в странах Африки и Европы, выступая с лекциями перед различными аудиториями. Он поделился впечатлениями от картины, увиденной в Италии: за несвоевременное внесение квартплаты была выселена одна семья из квартиры прямо на улицу... Конечно, можно только посочувствовать этим людям: в трудном положении они оказались. Но дело все в том, что на десятилетиями привыкли существовать тем, кто живет в другой стране, трудом, по утверждению пропаганды, живет плохо. При этом сознательно умалчивалось, что в нашем "великом и могучем"

Союзе жили еще хуже и бесправнее, что выселяли у нас на улицу не за неуплату, а просто потому, что, например, в молодежном общежитии "не положено" было жить молодым людям, образованной семье. А надежда на квартиру — никаких.

Такое выселение происходило, к примеру, в 80-х годах из общежития Минской ТЭЦ-4 по ул. Опышевского, 13. Комиссия во главе с заместителем директора станции и секретарем партийной организации, впоследствии пользовавшимся услугами медвежьими, делала все для того, чтобы воспрепятствовать проживанию молодых семей, в том числе и с маленькими детьми, в этом здании. Хотелся спросить уважаемого профессора: почему же этих людей тогда никто не защищал? А это был не единственный случай. Вся государственная политика была направлена на то, чтобы держать в узле и страхе население страны.

Когда речь заходит о положении в России, принимающие участие в передаче "Позиция" говорят о таких фактах, как невыплата зарплат и пенсий, военные конфликты, убийства, коррупция в государственных учреждениях и тому подобное. Все это, конечно, соответствует российской действительности, достаточно посмотреть телевизионные передачи российских каналов. Но тогда логичен вопрос: зачем же Беларусь объединяться с такой Россией? Не лучше ли больше внимания уделять своей стране, чтобы ее будущее было многострадальным народом жила такой жизнью, какую он заслуживал давно?

В одной из сентябрьских передач "Позиции" принимал участие господин (или товарищ) Школьников, который обвинял в международной изоляции Беларуси (слава Богу, что власти уже соглашались с термином "международная изоляция" по отношению к нашему государству), но обвинял совсем не того, кто действительно повинен в этом. А повинен в изоляции Беларуси не кто иной, как сам "всенародный избранник" президент.

Вот такая оригинальная передача. Мне кажется, что у нее достоинство только одно: она не дает такой же судьбы, как в свое время и передачу Юрия Ермоловича "Для верующих и неверующих". Ибо позиция "Позиции" — вести в заблуждение своих слушателей.

Владислав КОВАЛЕВ.
Минск.

Позиция

Ужо не прывід лунае, а рэальны фашызм наступае

Мяне моцна кранула паведамленне ў "Народнай волю" аб бандыцкім нападзе на пісьменніка і палітычнага дзеяча спадчара Артура Волыска. Дык хто ж яны, гэтыя юнак-бандыты? І ці будучыя ўжо энкавяды і пакараны? Адразу магу сказаць, што не.

І вось чаму. Гэтыя юнак-бандыты — нашчадкі-парастыя тых, хто воеваў за галоўную патапу ў крыві Беларускай Народнай Рэспубліцы. Гэта нашчадкі-парастыя тых, хто ў 30–50 гадах руінаваў сямейныя сядзібы, заганаючы хлэбаробу ў каласы-гулаі. Гэта нашчадкі-парастыя тых, хто расстраляў бізнэсменаў і пачынаў у курапах. Гэта дзеці тых, хто сёння з партрэтамі Сталіна выходзіць на вуліцы. Гэта дзеці тых, хто сёння ўспяўшае германскі парадка часоў Гітлера. Гэта дзеці тых, хто сёння гвалтуе нашу мову, хто нішчыць

нацыянальныя святыні, хто гандлюе нашай Башкаўшчынай.

Чалавек, які любіць матчыную мову, сваю Башкаўшчыну, шануе сваё прокляцце, ніколі не падывае руку на лоба другога чалавека і тым болей сталага.

Толькі вырэдкі, выхаваныя на антыбеларускай ідэалогіі, зольныя на самай неавергаючай злачыніцы. Як кажучы, розныя ашэняў "прадсары" Залескія не дарэмна хлэб адцуды, вынікі іх працы вунь якія...

Шаноўны спадчар Волыскі! Я са сваімі сябрамі ад ішчырага сэрца жадаем Вам утэшыцца папрукі і моцнага здароўя! Усе сумленныя людзі з Вам!

Фашызм не павінен праіснаваць! Жыве Беларусь! З павагай Мікола КАНАХОВІЧ, жыхар г.Пружаны.

Стоп-кадр

У Гомелі адбыўся III міжнародны маладзёжны фестываль музыкі і фальклору "Арт-Сесія-98". Яны прымалі ўдзел калектывы з Германіі, Расіі, Украіны, Індыі, Шатландыі, Францыі і Беларусі. Канцэрты праходзілі не толькі на сценах абласнога цэнтру, але і ў Жлобіне, Добрушы, Мазыры, Ветцы, іншых гарадах Гомельшчыны.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БелТА.

Памяць

Ён — жывы, бо жывыя яго словы пра лёс Беларусі

Сёння споўняецца роўна два гады, як з нашых шэрагоў быў трагічна выведзены таленавіты журналіст, палітолаг, грамадзянін — **Анатоль МАЙСЕНЯ**. На самым уліце яго творчага жыцця ён не прараўваў праз імя, якое тлумачыла не шліх нашай Беларусі. Але псёкуну нас Анатоль толькі фізічна, бо, як напісана на яго помніку: "Сіло духу не падаўна смерці".

З намі застаўся тры яго кнігі, засталіся дзесяткі яго артыкулы, засталася добрая памяць пра дорага і мнужнага чалавека. Застаўся той высокі ўзровень, які ўсталяваў менавіта ён, у беларускай паліталогіі і журналістыцы. Ён быў і ўжо нозоўсёды застанецца ў нашай гісторыі.

Засталася дочка Ностачка. У гэтым годзе яна ўпершыню пераступіла школьны парог. Яна хацела б пабудаваць валькую-валькую левуцу — да неба, каб спусціўся любымі татачка. Ёй яшчэ цяжка зразумець, што па самым найвышэйшым рахунку Анатоль — з намі. Ён — жывы, бо жывыя яго словы, якія процістаяць сваю стваральную працу на карысць Радзіме.

У мінулым годзе пачала сваё існаванне журналістыка прэмія імя А.Майсены. І за першымі яе лаўрэатамі абавязкова з'явіцца новыя — зноў будучы вызначаны лепшыя творы па выніках года. Сёння ж мы зноў даём слова самому Анатолію Майсене. З яго волькі спадчыны на гэты раз мы выйшлі надрукаваць фрагменты некаторых артыкулаў, якія паказвалі яго бачныя і стратэгічныя праблемы, што дасядаць нацыянальных інтарсаў Беларусі, шчаслівай будучыні нашай дзяржавы.

Прышло время нового выбора для Беларуси

Крушение СНГ неминуемо... С разрушением центра, единой государственности, государственной коммунистической и советской идеологии, с припадением земле единой советской культуры Содружество лишилось своей основы. Каждый отказался при своем национальном интересе, при своей национальной культуре, при своих религиозных традициях. Абсолютизация национального фактора делала распал общего геополитического пространства лишь вопросом времени и инерции... Тем более законен вопрос: "Почему президент России с упрямой настойчивостью продолжает утверждать, что "верит в СНГ"? Зачем СНГ нужно России даже тогда, когда дрейф Содружества в никуда и так затянулся? Может, в нем говорит честолюбие политика, запрещающего признать собственные ошибки?"

Рассчет, несомненно, в другом — пока существуют СНГ, у России есть надежда на сохранение своего военного, политического и экономического присутствия на всем протяжении бывшего Союза...

Думается, пришло время нового выбора для Беларуси. (Из статьи "Нелегкая у Вискулей судьба", 9.04.92г.)

Дружба дружбой, а национальные интересы — врозь

У Беларуси нет иного выхода, как решительная структурная перестройка экономики и технологической прорыв. Только так мы можем вырваться из экономического "гулага" сверхинтерпретации, покончить с моноориентацией на Россию и развернуть свою экономику в сторону Центральной и Западной Европы.

Вектор силы в политике и экономике Беларуси — это тоже объективная необходимость, которую, кстати, Россия должна понимать и способствовать ее претворению. Она должна отдавать себе отчет в том, что если Беларуси не удастся создать саморегулирующуюся экономическую систему в рамках независимого государства, то это обернется дополнительным материальным и финансовым бременем для самой России. В ее же интересах вестчески поддерживать у нас реформы и иметь сильного экономического и политического союзника на западных границах.

Но этого понимания недостаточно. Оно показывает анализ не только России, но, увы, и нашему правительству. Иначе бы не появилась в тексте коммюнике о встрече 20 июля с.г. в Москве правительственной делегации Российской Федерации и Республики Беларусь строка об "усилении интеграции экономики". Куда уж больше интегрироваться?

Беларуси, со своей стороны, нужно как можно скорее освоить опыт мистических сторон таких понятий, как "славянское братство", "дружба с Россией навеки".

...Сам процесс усиления принципа экономической целесообразности в межгосударственных отношениях, которые переживали в прошлом на идеологических, — закономерность. Вторую усвоить, что дружба дружбой, а национальные интересы — врозь. И что различие (в смысле нетождественности) наших национальных интересов

простоистекает не из плохого или хорошего отношения к России и к русскому народу. Оно по своей природе объективно и определяется такими объективными факторами, как геополитическое положение, экономический потенциал, национальная специфика, национальная история и т.д. Вот почему резкая реакция руководства России на празднование в Минске годовщины битвы под Оршей и высказанные в связи с этим (на официальном уровне) обиды и угрозы не могут иметь под собой убедительных оснований. У каждого из наших народов своя история, тем более ошибочно видеть в этом праздновании, как и в самом историческом событии, антирусскую и антироссийскую посылку.

Беларусь должна последовать примеру России и отныне проводить свою политику на оселе экономической целесообразности.

То, что республика получила в свой валютный бюджет в текущем году 80 тысяч DM в виде транзитных платежей, говорит о крайней запущенности этого дела. Нам лишь наклониться и поладить с землей валюту, которая рассыпана перед самым носом. Мы все еще стараемся извлекать выгоду из исключительного географического положения Беларуси. Через наше воздушное пространство пролетают оживленные пассажирские и грузовые маршруты, по которым ежедневно следуют в Россию и обратно десятки самолетов. Безопасность их полетов над Беларусью обеспечивают белорусские авиационисты. Сколько составили транзитные платежи в этой сфере? Официальное умалчивание...

...Принцип экономической целесообразности, включая плату за военные базы, аэродромы, за полеты военных самолетов и т.д., неизбежно проливает свет на измененных обстоятельствах есть также смысл еще раз вернуться к отдельным межправительственным соглашениям — насколько они отвечают интересам Беларуси сегодня?

...Политика, которые выступают от имени Беларуси и представляют Беларусь, пора бы поразмыслить о качестве своего отношения к России и фактическое инкорпорирование Беларуси в Россию.

...Только люди, жаждущие политического самоубийства для Беларуси, могут ратовать за конфронтацию с Россией или даже за ревизию наших двусторонних отношений в пользу третьих стран. России объективно выгодно иметь в качестве своего союзника независимую Беларусь, что дает ей несравненно больше возможностей для маневра на международной арене. Оптимальной, по моему убеждению, моделью союзничества может быть стратегическое партнерство, основанное на взаимной выгоде и равноправии. А конкретными формами стратегического партнерства могли бы быть интенсивная экономическая интеграция, широкие политические контакты и консультации, координация внешнеполитических усилий, военно-политическое сотрудничество. Но все через призму национальных интересов России и Беларуси, которые далеко не всегда совпадают.

(Из статьи "Око за око, зуб за зуб?", 28.10.92г.)

Беларусь — мост между Востоком и Западом

Геополитическое положение Беларуси создает для нее уникальные предпосылки для активных действий одновременно на двух направлениях — поддержание высокого уровня кооперации и сотрудничества во

Анатоль Майсена на мітынг.

всех сферах с Россией, другими государствами — членами СНГ и динамичное сближение с Западом, интеграция в европейское экономическое и военно-политическое пространство. И здесь роль Беларуси как моста между Востоком и Западом, представляется, есть больше, чем метаморфоза.

(Из статьи "Ошибки ценою будущего?", 8.04.93г.)

Путь один — экономический союз с сохранением политического суверенитета

...Последним клапаном для номенклатуры является политическое объединение с Россией или, если строже, — политическое присоединение к России. И тогда — с рук долгой ответственности за положение дел и судьбу Беларуси, пусть у Кремля голова болит... Для Беларуси это было бы подписанием акта о безоговорочной капитуляции суверенитета и независимости, актом национального унижения.

Беларусь, заключив экономический союз с Россией, но сохраняя при этом политический суверенитет, имеет гораздо больше шансов на успех обновления реформ, чем при "воссоединении" с Россией, раздираемой политическими расприями и противоречиями. Единственное условие — национальная программа государственного и экономического строительства и политическая воля руководства республики.

(Из статьи "Воспоминания о будущем?", 19.04.94г.)

Но все через призму национальных интересов

Любая форма политической интеграции с Россией на этом этапе означает смену суверенитета и фактическое инкорпорирование Беларуси в Россию.

...Только люди, жаждущие политического самоубийства для Беларуси, могут ратовать за конфронтацию с Россией или даже за ревизию наших двусторонних отношений в пользу третьих стран. России объективно выгодно иметь в качестве своего союзника независимую Беларусь, что дает ей несравненно больше возможностей для маневра на международной арене. Оптимальной, по моему убеждению, моделью союзничества может быть стратегическое партнерство, основанное на взаимной выгоде и равноправии. А конкретными формами стратегического партнерства могли бы быть интенсивная экономическая интеграция, широкие политические контакты и консультации, координация внешнеполитических усилий, военно-политическое сотрудничество. Но все через призму национальных интересов России и Беларуси, которые далеко не всегда совпадают.

(Из статьи "Нас всех можно назвать могильщиками своей собственной судьбы?", 24.10.95г.)

Достойны ли мы, белорусы, дарованного нам историей суверенитета?

В истории независимой Бела-

руси не найти однозначного ответа на эти проклятые вопросы. Если абстрагироваться от Александра Лукашенко как личности и от всех противоречивых личностных наклонений его президентства, то получим, что его приход к власти в Беларуси и последующая политика были подготовлены всем развитием Беларуси с момента принятия Декларации о суверенитете. Нынешнего президента Беларусь создала сама эпоха, он вырос из толпы массовых разочарованных жизнью в постсоветскую эпоху — "при Кебиче и Шушкевиче". Избрание Лукашенко было реакцией народа на неспособность предыдущих лидеров дать внятный ответ: "Куда мы идем?" и "Какую жизнь строит Беларусь?" В те годы суверенитет со всем своим потенциалом оказался невостребованным, хотя, по злой иронии, именно его несправедливо сделали виновником всех бед и страданий народа. Традиции игнорирования суверенитета продолжил Александр Лукашенко. Он просто не мог иначе. Лукашенко — народный президент, и, как избравший его в минуту тяжелого напалома народ, он тоже искренне верил и продолжает верить, что корень зла — суверенитет. А не то, как бездарно им распорядились. Но его и упрекнуть тут особенно не в чем. Политика президента Лукашенко — зеркальное отражение народных настроений. Он мыслит как может. Он делает то, что обещал. Он ищет те пути, которые знает по своей собственной жизни. Отсюда его упование на интеграцию с Россией как на панацею от всех бед. Но настоящая интеграция никогда не была альтернативой суверенитету, а реальный суверенитет никогда не был помехой интегра-

ции. Интеграция сама по себе есть проявление зрелого суверенитета, что и доказывает европейский опыт.

Но это уже, видимо, не задача президента Лукашенко. Это задача тех, кто придет после него, и кто сможет убедить народ, что быть независимым государством — не просто почетно, но и выгодно.

(Из статьи "Аминь суверенитету?", 7.04.96г.)

Пасля перагавораў у сваім жыцці школьнага ўрока — да любімага тата.

И здесь мы подошли к коренному вопросу современной истории Беларуси: "Способны ли мы, белорусы, сами решить свою судьбу?", а значит: "Существует ли белорусская нация, наделенная самосознанием и способностью к самоорганизации в рамках национального государства?" И дальше: "Достойны ли мы, белорусы, дарованного нам историей суверенитета?"

В истории независимой Бела-

русии. Интеграция сама по себе есть проявление зрелого суверенитета, что и доказывает европейский опыт.

Но это уже, видимо, не задача президента Лукашенко. Это задача тех, кто придет после него, и кто сможет убедить народ, что быть независимым государством — не просто почетно, но и выгодно.

(Из статьи "Аминь суверенитету?", 7.04.96г.)

Пасля перагавораў у сваім жыцці школьнага ўрока — да любімага тата.

И здесь мы подошли к коренному вопросу современной истории Беларуси: "Способны ли мы, белорусы, сами решить свою судьбу?", а значит: "Существует ли белорусская нация, наделенная самосознанием и способностью к самоорганизации в рамках национального государства?" И дальше: "Достойны ли мы, белорусы, дарованного нам историей суверенитета?"

В истории независимой Бела-

русии. Интеграция сама по себе есть проявление зрелого суверенитета, что и доказывает европейский опыт.

Но это уже, видимо, не задача президента Лукашенко. Это задача тех, кто придет после него, и кто сможет убедить народ, что быть независимым государством — не просто почетно, но и выгодно.

(Из статьи "Аминь суверенитету?", 7.04.96г.)

Соседи по камере как-то странно реагируют на страсть Андрея к языкам, экономике и шахматам. Ему все внушают: мол, как ты можешь учить немецкий, черпять тайны и трафик Лаффера, если над тобой висит такая статья? Может

быть, не понимаят, что только дело спасает Андрей от "крепких объятий" власти. Скорее всего, не сумевшая ничего "накопатель" за десять месяцев власть пытается сломать непокорного Андрея. Не каждый человек способен выдержать многомесячное заточение в камере, где жалози "ресничка" не пропускают ни света, ни воздуха, где крутые сутки горит тусклая лампочка под потолком. Именно из-за недостатка воздуха в течение длительного времени провозвужаются многие боления, в том числе эпилепсия. Так, в прошлом году в результате эпилептического припадка умер один заключенный. На стук камерных дверей никто не открывал, и человека не стало.

Андрей нелегко за жалози "ресничка" он, по-моему, додумал не блещет, семь месяцев к нему не пустили детей. Но его жена, дети, мама и друзья своего высшей дитью живут с ним.

Людмила ГРЯЗНОВА.

Як адгукнецца Ярмашын на прапанову сацыял-дэмакрату?

Кіраўнік Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная грамада) Мікалай Статкевіч звярнуўся з пісьмом да старшын Мінскага гарвыканкама Уладзіміра Ярмашына. У ім ён просіць дазволу на правядзенне дэманстрацыі і мітынгу з нагоды гадзінны рэферэндуму 24 лістапада 1996 года. Сацыял-дэмакраты хочуч сабрацца на пляцы Якуба Коласа і з 17 галінаў рушыць па праспекце Скарыны да Кастрычніцкай плошчы, на якой у 18.00 пачаць мітынг. Мэта акцыі — падтрымка прынцыпаў дэмакратыі, абарона сацыяльных правоў чалавека.

Ші падтрымае сацыял-дэмакрату? Мінскі гарвыканкам? Аб гэтым мы паведамляем чытачам "Народнай волі".

Алесь ДРАБЧУК.

Сітуацыя

Радзільны дом "паплыў"

Дадатковыя клопаты для бацькоў юных аршанцаў зусім неспадзявана паўсталі ў гэтыя дні пасля закрыцця гарадскага радзільнага дома. Дзяр ім прыходзіцца збіраць дадому сваіх немаўлят з суседняга Дуброўна, куды тэрмінова перавезлі жанчын-паразітаў. Пасля аварыі на канальна-жыццёвым калектары падвалнага пампашканага радма дапоўніліся небяспечныя іскі, і непрыемны пах проста паралізаваў работу мелунаў. Пасля заканчэння работ па дэзінфекцыі тут спадзіўся аднавіць дзейнасць радма, але праблемы з аховой здароўя ў Оршы гэтым не вычэрпваюцца.

Гэтая аварыя лініні раз павядрдзіла ўсю іх вастрыню. Справа ў тым, што 70 працэнтаў медустаноў, у ліку якіх супрашчусюны дыспансер,

будынк "хуткай дапамогі", станцыя пералівання крыві, скурвендыспансер і іншыя размяшчаны ў старых, праставаных пампашканах даваеннай пабудовы, а то проста драўляных баракх. Адна з дзіцячых малочных кухань 13 галоў месціцца ў пампашканах былой прыбыральні, некаторых дзетак прыходзіцца вазіць на абследаванні ў Віцебск, бо няма свайго ўрача-алерголага. І як у іншых месцах, праблемы з сучасным медабсталяваннем, ляржарствам пры адчувальным недахопе сродкаў. Спалзявацца, што ў будучым нешта зменіцца ў лепшы бок, не прыходзіцца, бо вылікі нядамік перад бюджэтам маюць шэраг аршанскіх прадпрыемстваў.

Уладзімір ШЫК.

Чулі?

І ў Пінску з'явіліся аматары графіці

Раніцай пасля кастрычніцкіх свят пінчукі, якія выйшлі на вуліцу, маглі бачыць шматлікія графіці на сценах гарадскіх будынкаў.

Напрыклад, на будынку рэдакцыі газеты "Пінскі веснік" было напісана "Халуі...", калі ўвахода на каласны рынак — "Валютчыкам — свабоду, дадоў...". Калі гарвыканкам невядомыя прарыфмавалі таксама прэзвішча старшын выканкама В.Шуста: "Шуст — дуст". І зусім ужо нетрадыцыйны надпіс, прымеркаваны, напэўна, да ўгодкаў кастрычніцкага перавароту — "7 ноября — пошелый уперся" — аматары графіці пакінулі на адным з жылых дамоў.

Мабыць, адсутнасць матчынасьці выказваць свае думкі якімі-небудзь іншымі сродкамі прымушае апазыцыйна настроеных пінчукоў выкарыстоўваць сцены дамоў ды плаці.

Аляксей ДЗІКАВІЦКІ.

О тех, кто в неволе

"Своей высшей жизнью я живу с тобой..."

Такую фразу напісаў по-немецку Андрэй Кілімов свой жене Татьяна в письме из следственного изолятора. Находясь за решеткой с февраля месяца, Андрей не опустил руки и не сломался психологически. Наоборот, он учит немецкий язык, совершенствуется в экономике и шахматах. Еще в прошлом году он брал уроки немецкого языка у хорошего преподавателя. Делал некоторые успехи, даже старшая дочь похвалила за произношение. Сейчас попросил жену принести в изолятор словари, учебники, диктент на немецком языке и журнал "Шпигель". Татьяна уверена в Андрее, в его силе воли. Этот природный дар мужа, унаследованный им от матери, позволяет ему достигать поставленных целей.

Соседи по камере как-то странно реагируют на страсть Андрея к языкам, экономике и шахматам. Ему все внушают: мол, как ты можешь учить немецкий, черпять тайны и трафик Лаффера, если над тобой висит такая статья? Может

Людмила ГРЯЗНОВА.

У немецкаго киоска

"Nordsee-Zeitung"

"Рубль болел так же, как и российский президент. Весь торжественный период пребывания Ельцина на президентском посту омрачен его беспрерывными хворями. Вместо того чтобы вносить уверенность и силу и вселять в граждан веру в их президента, Ельцин несет порой полную оклеветку и сам же себя дискредитирует. Какой смысл имеют в подобной ситуации все воззвания "к друзьям" в США, ФРГ и Франции и призывы оказать им моральную поддержку"? Что, могут дать многомиллиардные кредиты и девальвация рубля (пусть и с точки зрения экспертов), если отсутствует основа для выздоровления России? Большая промышленность, болельское хозяйство, в магазинах — лишь импортные товары. Вся прибыль тут же снова вывозится за рубеж, а не инвестируется в отечественную экономику. В этом и заключается главная беда России: в отсутствии мощного импульса, который помог бы стране преодолеть наследие социализма и вырваться в современный мир высоких технологий".

"Der Tagesspiegel"

"Вслед за россиянами теперь и правительства западных стран следуют поднимать вопрос о доверии Б.Ельцину. Российский президент все еще считается гарантом рыночного и демократического развития страны. Однако для рыночной экономики и демократии мало формального на-

"Westdeutsche Allgemeine"

"Обострение кризиса в России объясняется ошибками прошлого. Правительство постоянно объявляет о реформах и не осуществляет их. Годом государственных расходов превращаются в год, что каждый второй рубль уходит в теневую экономику, а правительство не в состоянии покончить с коррупцией. Ельцин и его команда не может справиться с дефи-

"Frakfurter Rundschau"

"Угрозы убийства в адрес боннских политиков являются доказательством новой эскалации кориничевого террора. Грязные памфлеты в стиле нацистских штурмовиков и шокируют, и тревожат. Они должны были бы насторожить, наконец, и тех, кто до сих пор лишь пожимал плечами в ответ на предостережения об угрозе спира. Человеческая жизнь ничего не значит для правохристианских боевиков и поджигателей. Об этом убедительно свидетельствуют многочисленные нападения на иностранцев и

инакомыслящих. Не проходит и дня без сообщений о преступлениях правых экстремистов в Германии. Теперь мы имеем дело не просто с парой безмозглых неонацистов и "вечно вчерашних", а с хорошо организованной преступной группировкой. Это объявление войны, к которому следует отнестись серьезно".

Немецкую прессу читал Леонид ЧЕРЕПОВИЧ, собственный корреспондент "Народной воли" в Федеративной Республике Германия.

Міні-рэцэнзія

Пра гэта карысна ведаць кожнаму

Вельмі даўная рэч наапрашае ў нашай краіне, калі ідзе гаворка пра правы і абавязкі грамадзянін Рэспублікі Беларусь. Усе што тычыцца абавязкаў — зразумела: калі раней звычайны грамадзянін быў абавязаны толькі дзяржаве, дык зараз ён дзякуе за ўсё прэзідэнту. Але між тым акрамя абавязкаў ёсць яшчэ і правы грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. На влікі жалю, у дзяржаўных колах няма сістэмы дапаўнення праваў норм да насельніцтва. І таму гэтую справу ўзялі на сябе няўрадавыя арганізацыі. Адна з іх — фонд імя Льва Сапегі.

Гэтая арганізацыя выпусціла ў свет новую кніжку пад назвай "Грамадзянскія ініцыятывы і абарона правоў грамадзянін". У ёй выкладзены нарматыўныя акты Рэспублікі Беларусь па іграх пытанняў, якія могуць выкарыстоўваць прадстаўнікі грамадскіх

арганізацый, грамадзянскія ініцыятывы і грамадзяне Рэспублікі Беларусь для абароны сваіх правоў.

Кніга "Грамадзянскія ініцыятывы і абарона правоў грамадзянін" перададзена аўтарам імя-платна ў розныя рэгіёны краіны.

Уладзімір ГЛОД.

Творчасць чытачоў

Ці даруе нам Бог?

Хто ад сцягу Хрыста адвярнуўся, Утаптаўшы святыню ў бруд, Той на ўзбочы жыцця апынуўся, Не адчуўшы сумлення пакут.

Побач з намі віруе Еўропа, Спра даўным свой дарабарт — Мы ж як быццам чаксам

Пакуль прыйдзе адвечны найміт.

Ён па-свойму ўсё ўладзіць, Міск.

Здарэнні

Развіталыны скачок салдата

Трагічная вестка аб гібель салдата, служыўшага ў адным з падраздзяленняў Мабільных часцей у Віцебску, невышнаны гораў уварвалася ў жыццё яго бацькоў з Мазыра. Радныя тэрміновай службы праслужыў толькі чатыры месяцы, пакуль днём, будучы ў нападзе па роце, не выкіданы з замка з ачна чэпаста павержа. За змаганне пачатку службы хлопца пераацэньваў псіхалагічны надлом,

бо ягоныя аднагодкі і сакурэнкі па ПТВ ўжо завяршалі службу, а ён яе толькі пачынаў.

Узнікла і напружанасць па ўзаемаадносінках са стараслужачымі, лакалькі загнаныя ў пэры год хавалася ў Чэхіі ад арміі. Напрыток апошні кропільны расчаравання, якое прывяло юнака да такога страшнага ражання, стала зрада каханай дзяўчынкі. Загінуўшага салдата ўжо не вернецца, але заду-

дэнту, і кажуць, быццам прэзідэнт даў загад адаць наш касцёл нам, але яго не паслухалі.

Таму зьявілася да вас дапамажыце нам! Надрукуйце наш ліст, можа, прычэпаць яго людзі, ад якіх залежыць перадача сватыні.

Сярод нас ёсць старыя, якія многа чаго перажылі на сваім жыцці: ваіну, тое, што было перад ваінай і тое, што пасля ваіны, перажылі холад і голад, страх за жыццё блізкіх людзей і іх смерць, перажылі знявагу голаду і людзей. І хто б мог падумаць, што на старасці зноў прыйдзеца жыць зноў!

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісалі таксама к прэзідэнту.

З'яваўся і звяртаўся мы за дапамогай к старэйшым гаспадарам, старэйшым абшчэкам. Савета. Можа, нашы пісьмы не даходзілі да каго трэба, дзесяці гінуць! Пісал

